

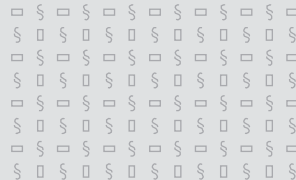
MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

Ochrana přírody

CBZ406Zk - jaro 2012

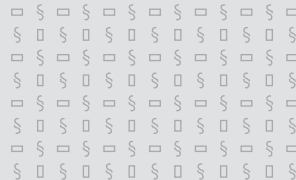
Jakub Hanák

CBZ406Zk - jaro 2012

Základní prameny právní úpravy

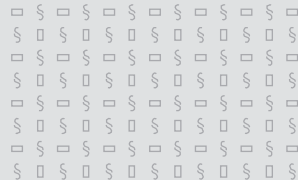
- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny
- vyhláška MŽP č. 395/1992 Sb., „prováděcí vyhláška“
- množství dalších předpisů (zejména podzákonných)
- „naturové“ směrnice
- mezinárodní smlouvy

Ochrana přírody

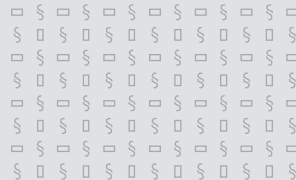
- vymezená péče státu a fyzických i právnických osob o
 - volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a jejich společenstva,
 - o nerosty, horniny, paleontologické nálezy a geologické celky,
 - o ekologické systémy a krajinné celky, jakož i o vzhled a přístupnost krajiny

- také aktivní obnova (nejen konzervace stavu)
- ochrana je veřejným zájmem (§ 58)
 - ⇒ povinnost každého strpět omezení

System ochrany

- **podle způsobu ochrany**
 - obecná
 - veškerá příroda a krajina
 - zvláštní (zvýšená)
 - vysoce hodnotná stanoviště
 - zvláště chráněné druhy živočichů a rostlin
- **podle předmětu ochrany**
 - územní
 - druhy rostlin a živočichů

Obecná ochrana území

- **Územní systémy ekologické stability (§ 4 odst. 1)**
 - propojený soubor blízkých ekosystémů
 - vazba na územní plánování

- **Významné krajinné prvky (§ 4 odst. 2)**
 - typický vzhled krajiny: ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny
 - zákonné a registrované
 - k vybraným zásahům je nutné závazné stanovisko

Obecná ochrana území

■ Krajinový ráz (§ 12)

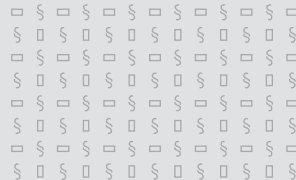
- přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa
- souhlas k vybraným činnostem
- přírodní park

■ Přechodně chráněné plochy (§ 13)

- vyhlášena rozhodnutím ⇒ omezení činnosti

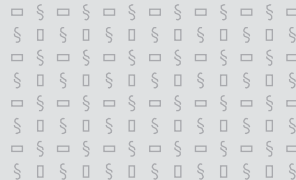
■ Jeskyně (§ 10)

- nejsou předmětem vlastnictví
- povolení k průzkumu, výjimka pro změnu

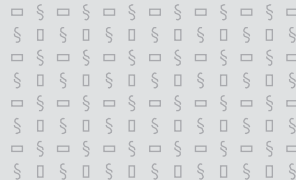
Obecná ochrana rostlin a živočichů

- chrání se celé druhy (před jejich zánikem)
- možnost zakázat nebo omezit rušivou činnost
- při hospodářské činnosti zabránit nadměrnému úhynu
- rozšíření nepůvodního druhu jen s povolením
- ochrana **ptáků**: ochrana každého jedince
 - možnost odchylného postupu (důvod a neexistuje-li jiné uspokojivé řešení): ISA či OOP

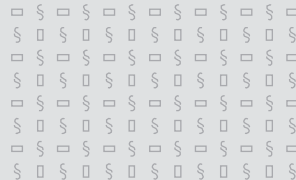
Ochrana dřevin mimo les (§ 7 až 9)

- rostou mimo lesní pozemky
- **zákaz poškozování a ničení** \Leftrightarrow povinnost péče
- ke **kácení** nutné povolení
 - výjimka u „malých“ stromů a keřů - vyhláška č. 395/92
 - výkon zvláštního oprávnění - předchozí oznámení
 - zřejmé a bezprostřední ohrožení zdraví nebo majetku - oznámení ex post
 - silniční vegetace - dohoda, de lege ferenda
- náhradní výsadba jako kompenzace újmy

Zvláštní územní ochrana

- velkoplošná a maloplošná
 - mohou se vzájemně překrývat
- různá úroveň chráněných hodnot = různá míra ochrany
- vyhlášovány **obecně závazným právním předpisem**
 - zákonem až nařízením kraje
 - námitky obcí a vlastníků nemovitostí při vyhlásování
- lze zřídit také smlouvou s vlastníkem pozemku (§ 39)
 - věcné břemeno a nikdo nesmí poškozovat

Kategorie území

- národní parky (4) a chráněné krajinné oblasti (25)
 - zónace
- národní přírodní rezervace (122) a národní přírodní památky (114)
- přírodní rezervace (817) a přírodní památky (1290)
- celkem asi 15% území ČR

Ústřední seznam ochrany přírody

AOPK - Agentura ochrany přírody a krajiny - Windows Internet Explorer
http://drusop.nature.cz/

Oblíbené položky AOPK - Agentura ochrany přírody a kr...

AOPK ČR
Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Organizační složka státní správy

ANONYMOUS
Anonymní uživatel
Pátek 16. duben 2010

Ústřední seznam ochrany přírody (ÚSOP)

Registr objektů ÚSOP

- Objekty ústředního seznamu
 - Zvláště chráněná území (§14)
 - Ptačí oblasti (§45e)
 - Evropsky významné lokality (§45a)
 - Smluvně chráněná území (§39)
 - Památné stromy (§46)
- Souhrnný přehled

Ostatní

- Nápověda
- Základní informace o aplikaci

Archiv ÚSOP

- Vyhlašovaci dokumentace
- Povolení výjimek a souhlasy k činnostem
- Plány péče
- Ostatní odborné dokumenty

Mapový projekt

- Mapový projekt ÚSOP

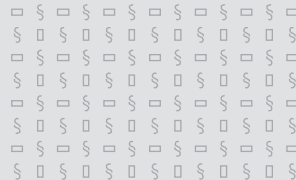
Vyhledání

Objekty ústředního seznamu Okresy ORP Pověř. obce Obce KÚ (upřesnění typu výstupu)

Kategorie

☒ Zvláště chráněná území	☒ Evropsky významné lokality
☐ Národní parky	☒ Ptačí oblasti
☐ Chráněné krajinné oblasti	☒ Smluvně chráněná území
☐ Národní přírodní rezervace	☒ Památné stromy
☐ Národní přírodní památky	
☐ Přírodní rezervace	

Copyright © 1999-2010, T-MAPY spol. s r.o. Hradec Králové

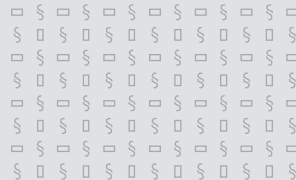
Prostředky ochrany ve ZCHÚ

- **základní ochranné podmínky**
 - výjimky ze zákazů (§ 43)

- **bližší ochranné podmínky (§ 44 odst. 3)**
 - s předchozím souhlasem OOP

- **závazné stanovisko k určitým činnostem (§ 44 odst. 1)**
 - pro velkoplošná území, vybraná rozhodnutí dle StZ a VZ

- **ochranné pásmo (§ 37)**
 - vybrané činnosti podmíněny souhlasem

Exkurz: soustava Natura 2000

- minimální evropská ochrana - existuje souběžně

- **evropsky významné lokality (SCI)**
 - zařazeny na evropský seznam
 - ochrana smluvně, skrze ZCHÚ nebo § 45c odst. 2

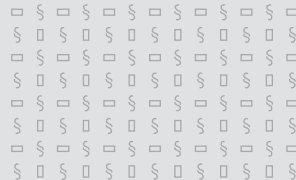
- **ptačí oblasti (SPA)**
 - vyhlášeny nařízením vlády
 - určité činnosti podmíněné souhlasem

- přísně posuzovány vlivy činnosti na tato území
 - hmotněprávně závazné stanovisko k posouzení vlivů

Zvláštní druhová ochrana

- vybrané druhy s různým stupněm ohrožení
 - seznam ve vyhlášce č. 395/92
- ochrana **ve všech vývojových stádiích**
 - chráněna také jejich stanoviště (biotop) a sídla
- zakázáno je ničit, chytat, rušit, zraňovat ...
 - na některé činnosti se zákaz nevztahuje
 - je možné udělit výjimku (§ 56)
- ochrana **památných stromů**

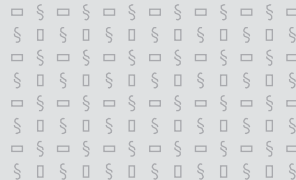
Sankční nástroje

- odpovědnost za přestupky a správní delikty

- trestní odpovědnost
 - ohrožení a poškození životního prostředí
 - neoprávněné nakládání s chráněnými ...
 - odnímání a ničení rostlin a živočichů

- nápravná opatření a odpovědnost za ekologickou újmu
 - obnovení původního stavu nebo přiměřené kompenzace

- odebrání nedovoleně držovaných jedinců

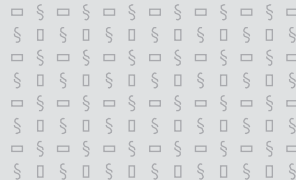
Ostatní nástroje

- náhrada újmy za ztížení zemědělského nebo lesního hospodaření ve ZCHÚ (§ 58)

- zásahy ke zlepšení přírodního prostředí (§ 68)
 - nálezný ÚS č. 256/2010 Sb.

- účast veřejnosti ve správních řízeních (§ 70)

- majetkoprávní omezení:
 - předkupní právo, zákaz zcizování vybraných státních pozemků, odpovědnost dle zákona č. 115/2000 Sb.

Organizační zabezpečení

- tradiční (obecná) soustava správních orgánů
- „speciální orgány“: správy NP a správy CHKO
- **stráž přírody**
 - fyzická osoba pověřená výkonem veřejné správy
- Agentura ochrany přírody a krajiny
 - odborná činnost, není orgánem ochrany přírody